Dosar nr. *****

H O T Ă R Â R E
în numele Legii

30 septembrie 2024 *****

Judecătoria Chișinău, sediul Centru,
În componență:
judecătorul Vitalii Ciumac

Examinînd în procedura cererilor cu valoare redusă cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Sergiu Lupașcu și Natalia Lupașcu către SRL Fly One, intervenient accesoriu Autoritatea Aeronautică Civilă și SRL Eughes privind încasarea sumei și cheltuielilor de judecată,

constată:

Argumentele participanților la proces.

1. Prin cererea de chemare în judecată înregistrată pe rolul instanței la 20 mai 2024, sub nr. *****, reclamanții Sergiu Lupașcu și Natalia Lupașcu, au chemat în instanța de judecată pârâtul S.R.L. ”FLY ONE”, intervenientul accesoriu Autoritatea Aeronautică Civilă și SRL ”Eughes” privind încasarea sumei și a cheltuielilor de judecată.
2. În motivarea acțiunii, reclamanții învederează că, la data de 02.02.2023 reclamanții de la compania SRL ”Fly One” au procurat două bilete tur-retur Chișinău-Istanbul și Istanbul Chișinău achitînd suma de 196,00 euro echivalentul a 4022, 00 lei la cursul BNM 1 euro = 20,5199 lei.
3. La 22 septembrie 2023 aproximativ la ora 08:00 au venit ambii la aeroportul din Instambul. Ulterior, peste scurt timp a văzut pe panoul curselor de plecare și sosire că cursa companiei SRL ”Fly One” nr.326 din 22.09.2023 se anulează și stabilește o altă cursă 5F 328 pentru aceiași dată la ora 20.00. Faptul dat se probează prin înștiințarea SRL ”Fly One” adresată reclamantului, expediată pe mail.
4. Seara, la 22.09.2023 ora 17.00 au venit din nou la aeroportul din Istanbul (Turcia) unde să fie anunțați că cursa iar se anulează, iar biletele procurate pentru cursa respectivă va avea loc cu o cursa nouă cu nr.5F 1328 doar peste două zile, pentru data de 24.09.2023 ora 02.00. Faptul dat se probează prin înștiințarea SRL „Fly One” expediată pe e-mail.
5. Respectiv, cursele Istanbul - Chișinău nr. 5F 326 din 22.09.2023 de la 10.20 și 5F 328 din 22.09.2023 ora 20.00 au fost anulate**.**
6. In situația creată, au fost nevoiți să caute alternativă de revenire în Chișinău și cea mai apropiată, după timp, deplasare au fost pe cursa Istanbul - București cu nr.266-TAROM din 22.09.2023 ora 23.15 pentru care au achitat pentru două bilete - 20.000,00 lei (douăzeci mii, 0C lei). Suma dată a fost achitată companiei “EUGHES” SRL care a procurat biletele avia.
7. Oportunitatea căutării unei alte alternative de zbor s-a dovedit a fi una corectă, ori și cursa cu nr.5F 1328 din 24.09.2023 (Istanbul - Chișinău) de la ora 02.00 a fost amînată pentru ora 03.20.

8. La 28.09.2023 SRL „Fly One” i-a restituit 96,04 euro - prețul biletelor cursei anulate Istanbul - Chișinău nr. 5F 326 din 22.09.2023.
9. La 27.02.2023 a expediat în adresa pîrîtului o reclamație, recepționată la 28.02.2023, prin care au solicitat achitarea compensației pentru anularea zborurilor în mărime de 500,00 euro și a diferenței de preț în sumă de 17.989,00 lei pentru biletele procurate pe curs Istanbul - București. Cu regret, reclamația a rămas ignorată.
10. **În drept,** în conformitate cu prevederile art. 9 Codul Civil, drepturile și obligațiile civile apar în temeiul legii, precum și în baza actelor persoanelor fizice și juridice care, deși nu sînt prevăzute de lege, dau naștere la drepturi și obligații civile, pornind de la principiile legislației civile. Drepturile și obligațiile civile apar: a) din contracte și din alte acte juridice; b) din acte emise de o autoritate publică, prevăzute de lege drept temei al apariției drepturilor și obligațiilor civile; c) din hotărîre judecătorească în care sînt stabilite drepturi și obligații; d) în urma creării și dobîndirii de bunuri în temeiuri neinterzise de lege; e) în urma elaborării obiectelor de proprietate intelectuală; fi în urma cauzării de prejudicii unei alte persoane; g) în urma îmbogățirii fără justă cauză; h) în urma altor fapte ale persoanelor fizice și juridice și a unor evenimente de care legea leagă apariția unor efecte juridice în materie civilă.
11. Conform art. 10 Codul Civil, persoanele fizice și juridice participante la raporturile juridice civile trebuie să își exercite drepturile și să își execute obligațiile cu bună-credință, în acord cu legea, cu contractul, cu ordinea publică și cu bunele moravuri. Buna-credință se prezumă pînă la proba contrară. Neexercitarea de către persoanele fizice și juridice a drepturilor civile ce le revin nu duce la stingerea acestora, cu excepția cazurilor prevăzute de lege.
12. Potrivit art. 15 Codul Civil, apărarea drepturilor civile încălcate se face pe cale judiciară. Modul de soluționare a litigiului dintre părți pînă la adresare în instanță de judecată poate fi prevăzut prin lege sau contract. Apărarea drepturilor civile pe cale administrativă se face doar în cazurile prevăzute de lege. Hotărârea emisă pe cale administrativă poate fi atacată în instanță de judecată. Referințele din prezentul cod la un judecător sau la o instanță de judecată sînt referințe și la alte organe de jurisdicție competente în condițiile legii, iar referințele la dispozițiile legale de procedură civilă sînt referințe și la regulile de procedură ale respectivelor organe de jurisdicție competente.
13. Articolul 16 Codul Civil statuează că apărarea dreptului civil se face, în condițiile legii, prin: a) recunoașterea dreptului; b) restabilirea situației anterioare încălcării dreptului și suprimarea acțiunilor prin care se încalcă dreptul sau se creează pericolul încălcării lui; c) constatarea sau, după caz, declararea nulității actului juridic; d) declararea nulității actului emis de o autoritate publică; e) impunerea la executarea obligației în natură; f) autoapărare; g) repararea prejudiciului patrimonial și, în cazurile prevăzute de lege, a celui nepatrimonial; h) încasarea dobînzii de întîrziere sau, după caz, a penalității; i) rezoluțiunea sau modificarea contractului; j) neaplicarea de către instanța de judecată a actului ce contravine legii emis de o autoritate publică; k) alte căi prevăzute de lege. Metodele de apărare prevăzute la alin.(l) pot fi invocate dacă sunt întrunite condițiile stabilite de lege și, după caz, de actul juridic pentru aplicarea acestora.
14. Conform art. 19 Codul Civil, în condițiile legii, persoana lezată într-un drept al ei sau intr-un interes recunoscut de lege poate cere repararea integrală a prejudiciului patrimonial și nepatrimonial cauzat astfel. Se consideră prejudiciu patrimonial cheltuielile pe care persoana lezată le-a suportat sau urmează să le suporte la restabilirea dreptului sau

interesului recunoscut de lege încălcat, distrugerea sau deteriorarea bunurilor sale (daună reală), precum și profitul ratat ca urmare a încălcării dreptului sau interesului recunoscut de lege (profit ratat). Se consideră prejudiciu nepatrimonial (prejudiciu moral) suferințele fizice și psihice, precum și diminuarea calității vieții. In cazul vătămării sănătății, prejudiciul nepatrimonial cuprinde, de asemenea, pierderea sau diminuarea unei capacități a corpului uman (prejudiciu biologic). Pierderea șansei se repară doar dacă ea constă în dispariția actuală și certă a unei eventualități favorabile. Mărimea acestui prejudiciu corespunde șansei pierdute și nu poate fi egală cu avantajul care ar fi rezultat din șansă dacă ea se materializa. Repararea prejudiciului presupune repunerea persoanei lezate în situația în care sar fi aflat dacă prejudiciul nu se producea. In locul reparării prejudiciului patrimonial conform alin. (2) și (5), persoana lezată poate cere de la cel care răspunde de prejudiciu recuperarea întregului profit pe care acesta l-a obținut în legătură cu cauzarea prejudiciului. Această regulă se aplică doar dacă legea ori contractul prevede o asemenea formă de determinare a prejudiciului patrimonial sau dacă aplicarea unei asemenea forme de determinare a prejudiciului patrimonial este rezonabilă în împrejurările cazului.

15. Potrivit art.904 Codul Civil, neexecutarea obligației debitorului este justificată dacă ea se datorează unui impediment în afara controlului debitorului și dacă debitorului nu i se putea cere în mod rezonabil să evite sau să depășească impedimentul ori consecințele acestuia. In cazul în care obligația a apărut dintr-un contract sau alt act juridic, neexecutarea nu este justificată dacă debitorul ar fi putut în mod rezonabil să ia în considerare impedimentul la data încheierii. în cazul în care impedimentul justificator este doar temporar, justificarea produce efecte pe durata existenței impedimentului. Totuși, dacă întârzierea capătă trăsăturile neexecutării esențiale, creditorul poate să recurgă la mijloacele juridice de apărare întemeiate pe o asemenea neexecutare. In cazul în care impedimentul justificator este permanent, obligația se stinge. Obligația corelativă de asemenea se stinge.
16. In cazul obligațiilor contractuale, efectele restitutive ale acestei stingeri sunt reglementate prin dispozițiile art.926-932 Cod Civil, care se aplică în mod corespunzător.
17. Conform pct.5 alin.(1) din Regulamentul privind stabilirea unor norme comune în materie de compensare și de asistență a pasagerilor în eventualitatea refuzului la îmbarcare și anulării sau întârzierii prelungite a zborurilor, aprobat prin hotărârea Guvernului nr.836 din 08 noiembrie 2012, în cazul anulării unui zbor, pasagerilor în cauză trebuie: a) să li se ofere asistență de către operatorul aerian în conformitate cu capitolul VI din prezentul Regulament; b) să li se ofere asistență de către operatorul aerian în conformitate cu capitolul VII din prezentul Regulament, litera a) punctul 25 și punctul 26, precum și, în eventualitatea unei redirecționări, în cazul în care ora de plecare anticipată a unui nou zbor este de cel puțin o zi după plecarea programată pentru zborul anulat, asistența specificată la literele b) și c) punctul 25 din prezentul Regulament; c) să primească o compensație din partea operatorului aerian, în conformitate cu capitolul V din prezentul Regulament, cu excepția în care intervine oricare din următoarele: în cazul în care sîni informați despre această anulare cu cel puțin două săptămîni înainte de ora de plecare prevăzută; în cazul în care sînt informați despre această anulare într-un termen cuprins între două săptămîni și șapte zile înainte de ora de plecare prevăzută și li se oferă o redirecționare care să le permită să plece cu cel mult două ore înainte de ora de plecare prevăzută și să ajungă la destinația finală în mai puțin de patru ore după ora de sosire prevăzută; în cazul în care sînt informați despre această anulare cu mai puțin de șapte zile înainte de ora de plecare prevăzută și li se oferă o redirecționare care să le permită să plece cel târziu cu o oră

înainte de ora de plecare prevăzută și să ajungă la destinația finală în mai puțin de două ore după ora de sosire prevăzută.

18. Conform pot. 12 lit.c) din Regulamentul dat, în cazul anulării unui zbor**,** pasagerilor în cauză trebuie să primească o compensație din partea operatorului aerian, în conformitate cu capitolul V din prezentul Regulament, iar conform art. 18 lit.b) din capitolul V pasagerii primesc o compensație în valoare de 250 euro pentru toate zborurile de 1500 kilometri sau mai puțin.
19. Conform pct.16 și 17 al Regulamentului "privind compensarea și asistența pasagerilor în eventualitatea refuzului la îmbarcare și anulării sau întîrzieriiprelungite a zborului ", aprobat prin Hotărîrea Guvernului RM nr.836 din 08.11.2012, în oricare din cazurile în care un operator aerian anticipează o posibilă întîrziere a unui zbor peste ora de plecare prevăzută, pasagerii trebuie să primească o compensație în conformitate cu prevederile capitolului V din prezentul Regulament, și anume 250 euro pentru toate zborurile de 1500 kilometri sau mai puțin.
20. Totodată, reclamanții au fost nevoiți să cumere două bilete retur (Istanbul-București) la un preț mult mai mare prin intermediul companiei "EUGHES" SRL, și anume cu 20.000,00 lei, deoarece acestea au fost cumpărate în ultimul moment. Biletele de retur inițiale (Istanbul - Chișinău) au costat 98,00 euro, care la ziua procurării (02.02.2023) constituia echivalentul a 2011,00 lei la cursul BNM 1 euro = 20,5199 lei. Astfel diferența de preț fiind de 17.989,00 lei.
21. În afară de acordare a compensației, apare problema acordării despăgubirii pentru repararea prejudiciilor cu caracter nepatrimonial și anume a „prejudiciului moral".
22. Emoțiile negative pe care le-au suportat, se datorează inclusiv anulării zborului pentru data de 22.09.2023 ca să fie anunțați că vor putea reveni în Chișinău doar peste două zile, pe 24.09.2023 ca ulterior să caute alternative de zbor, fiind nevoiți să facă naveta cu avionul Istanbul-București și ulterior cu un automobil de ocazie să ajungă din București la Chișinău, fapt ce a creat o stare de neliniște, stres și nervozitate, dauna morală fiind incontestabilă. Menționează că prejudiciul moral a fost determinat de stările de stres, nervozitate și oboseală excesivă, fapt care putea fi evitat în situația prestării serviciului de călătorie de către compania aeriană în termenul stabilit. Apreciază prejudiciul moral sub aspectul efectelor negative suferite pe plan fizic și psihic și consideră că despăgubirea în valoare de 5.000,00 lei pentru fiecare reclamant, ar asigura efectiv o satisfacție, alinare și ușurare a suferințelor suportate ca urmare a anulării ambelor zboruri.
23. În sensul art.20 alin. (1) al Legii privind protecția consumatorilor nr.105 din 13 martie 2003, consumatorul este în drept să pretindă repararea prejudiciului cauzat de produsele, serviciile necorespunzătoare indiferent de faptul dacă s-a aflat sau nu în relații contractuale cu vânzătorul, prestatorul.
24. De altfel, Curtea de Justiție a Uniunii Europene a recunoscut, în jurisprudența sa, dreptul consumatorilor la repararea prejudiciului nepatrimonial.
25. În speță, trebuie amintit că Regulamentul nr.261/2004 urmărește asigurarea unui înalt nivel de protecție a pasagerilor aerieni, indiferent dacă se află într-o situație de refuz la îmbarcare, de anulare sau de întârziere prelungită a zborurilor, întrucât toți sunt victime ale unor dificultăți și neplăceri grave similare care au legătură cu transportul aerian.
26. Un aspect esențial referitor la criteriile de stabilire a daunelor morale rezidă și din faptul că categoria prejudiciului moral este foarte subiectivă și necesită dovezi foarte concludente, pornind de la suma cerută pentru compensarea prejudiciului moral.

27. Or, instanța de judecată este cea care în raport cu consecințele suportate de reclamant, determină mărimea compensației echitabile, în măsura în care această compensare poate aduce satisfacție, având în vedere caracterul și gravitatea suferințelor psihice sau fizice cauzate.
28. În accepțiunea legislației, prin daună morală se înțeleg pierderile cu caracter nepatrimonial care au fost suportate de consumator în urma suferințelor morale și fizice sau a altor fenomene, survenite din cauza acțiunilor ilicite ale subiectului economic sau în urma inactivității lui.
29. În acest context, reținem că, luând în considerație suferințele de ordin psihic, starea de frustrare, disperare, disconfort a reclamanților, provocată de anularea a două zboruri de către aceeași companie avia, care condiționează anularea unor evenimente planificate, reclamanții au fost puși într-o situație de imposibilitate de a beneficia de serviciile comandate, fiind nevoiți să comande alte bilete ca să ajungă în Chișinău, totodată solicitarea de achitare a compensației nu a fost soluționată de către compania "Fly One" SRL, circumstanțe care le-au creat o stare de tensiune internă permanentă, urmând a le fi reparat prejudiciul moral.
30. Totodată, la aprecierea cuantumului prejudiciului moral urmează de reținut jurisprudența Curții Europene de Drepturilor Omului, care în cauza Prodan vs. Moldova, hotărârea din 18 mai 2004 a reiterat că o hotărâre în care ea constată o violare impune statului pârât o obligație legală de a pune capăt violării și a repara consecințele acesteia, în așa mod, încât să restabilească pe cât e posibil situația existentă înainte de violare (cauza Former King of Greece and Others v. Greece nr.25701/94, §72).
31. Solicită reclamanții admiterea acțiunii cu pronunțarea unei hotărâri privind încasarea din contul SRL One" (IDNO *****) în beneficiul, lui Lupașcu St (IDNP *****) a **250,00 euro** cu titlu de compensație pentru anularea zborului nr.5F 326 din 22.09.2023 ora 10.20 și **250,00 euro** pentru anularea zborului nr.5F 328 din 22.09.2023 ora 20.00, diferența de preț în sumă de **17.989,00 lei** pentru biletele procurate pe cursa Istanbul - București și suma de **5.000,00 Iei** cu titlu de prejudiciu moral; Admiterea acțiunii cu pronunțarea unei hotărâri privind încasarea din contul SRL Fly One" (IDNO *****) în beneficiul, Nataliei Lupașcu (IDNP *****) a **250,00 euro** cu titlu de compensație pentru anularea zborului nr.5F 326 din 22.09.2023 ora 10.20 și **250,00 euro** pentru anularea zborului nr.5F 328 din 22.09.2023 ora 20.00 și suma de **5.000,00 lei** cu titlu de prejudiciu moral.
32. La data de 11 iulie 2024, prin intermediul Cancelariei Instanței a parvenit referința din partea pîrîtului "Fly One" SRL. Întru dezvoltarea criticilor din referință, pârâta a invocat că, în cadrul Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, a fost înaintată o acțiune în instanța de judecată depusă de către reclamanții Sergiu LUPAȘCU și Natalia LUPAȘCU, împotriva „FLY ONE" SRL privind acordarea compensației pentru întârzierea zborului în cuantum de 500 EURO, încasarea prejudiciului moral în sumă de 5 000 lei MD și prejudiciul material în sumă de 17 989, 00 lei MD în folosul lui Sergiu LUPAȘCU.
33. Reieșind din conținutul acțiunii înaintate, identifică că reclamanții invocă faptul că cursa Chișinău-Istanbul programată pentru 22.09.2023 a fost anulată. Or, susțin reclamanții că la 22.09.2023 au primit informație de la compania „FLY ONE" SRL că a fost modificat orarul zborului de la 22.09.2023 orele 10:20 la 22.09.2023 ora 20:00, ulterior au primit informație de la compania aeriană că se modifică orarul zborului pentru 24.09.2023 ora 02:00.

34. În contextul acestor modificări de orar, reclamanții au declarat rezoluțiunea contractului și au primit contravaloarea biletelor de călătorie.
35. Paralel consideră reclamanții că modificarea orei zborului reprezintă o anulare a zborului și solicită pentru fiecare modificare o compensație în sumă de 250 EURO pentru fiecare modificare de orar.
36. Cu toate acestea, „FLY ONE" SRL, menționează că nu este de acord cu cererea de chemare în instanța de judecată și cu toate circumstanțele declarate în această cerere, consideră ca fiind una neîntemeiată, pasibilă de a fi respinsă, având în vedere următoarele considerente.
37. Imperios necesită a fi atrasă atenția instanței de judecată că modificarea orei zborului nu reprezintă o anulare a zborului, fapt rezultat din legislația în vigoare și din practica judiciară.
38. Or, atrage atenția că, instituția „anularea zborului", este definită la pct. 8 din HG nr. 836, astfel, potrivit acestei prevederi legale, în sensul prezentului Regulament, noțiunile utilizate au următoarele semnificații: anulare - neefectuarea unui zbor programat anterior și pentru care s-a făcut cel puțin o rezervare.
39. Astfel, constată că, legea clar evidențiază ce reprezintă o anulare, elementul primordial al anulării zborului se rezumă la neefectuarea unui zbor programat anterior.
40. Notează că, sub incidența noțiunii de anulare a zborului nu nimeresc cazurile inventate de reclamant precum că modificarea orarului duce la anularea zborului. O asemenea interpretare ar admite o ingerință în dreptul de proprietate a companiei pârâte, atunci când această ingerință nu este prevăzută de lege. Or, Legea nu oferă dreptul la compensație pasagerilor atunci când zborul a fost modificat și totodată nu se încadrează la noțiunea de anulare a zborului efectuarea unui zbor mai devreme „devansat".
41. La aceeași opinie a ajuns Colegiul Civil Comercial și de Contencios Administrativ a Curții de Apel Chișinău în cauza nr. 2a-763/23 Decizia din 03.05.2023.
42. Conform concluziei instanței de apel, „Aprecierile instanței de judecată precum că modificarea orarului de zbor reprezintă o anulare a zborului se datorează interpretării eronate a circumstanțelor cauzei și evitării examinării noțiunii legale de anulare a zborurilor. În vederea neadmiterii compensației pentru anularea zborului 5F 737 în mărime dublă a câte 400 EURO, Colegiul civil consideră necesar a casa hotărârea în partea în care a fost încasat de la "Fly One" SRL în beneficiul Diamantei Paterău-Șveț suma de 400 euro (patru sute) echivalenți în lei moldovenești, conform cursului oficial BNM, Ia momentul executării hotărârii pentru anularea zborului - Chișinău (KIV) - Schiphol International Airport (AMS) programat pentru data de 02 iulie 2022, cursa 5F 737 cu ora de plecare 12:30 și ora de aterizare 14:20 și emiterea unei noi hotărîri în această parte, prin care a respinge ca neîntemeiată cerință menționată."
43. La fel, în cauza nr. 2a-454/23 Decizia din 12.04.2023, Curtea de Apel remarcă, „Este de menționat că situația de anulare a zborului care este definită prin lege nu poate fi echivalată cu modificarea orarului, or, în cazul de modificare a orarului zborului acesta este efectuat doar că cu o întârziere, pe când în cazul anulării zborului acesta nu este efectuat în general".
44. În speță există un singur zbor Istanbul-Chișinău care nu a fost anulat, dar a suferit modificări de orar, în contextul acestor modificări reclamantul a declarat rezoluțiunea contractului.

45. Conform art. 925 alin. (1) din Codul Civil, prin efectul rezoluțiunii se sting obligațiile nestinse rezultate din contract sau partea relevantă a acestor obligații.
46. Astfel, obligația rezultată din raportul juridic de transport a fost stinsă. Prin urmare, efectele stingerii obligațiilor duc la imposibilitatea revendicării anumitor pretenții.
47. Or, conform art.965 alin. (1) din Codul Civil, prin stingerea obligațiilor, încetează raporturile juridice dintre părți în partea ce se referă la obligația stinsă.
48. Aliniatul (2) al art. 965 din Codul Civil, remarcă, dacă obligația este stinsă, debitorul nu este obligat să plătească dobânda și penalitățile ori să repare prejudiciul.
49. Prin urmare, având în vedere cele evidențiate, constată că, reclamanții nu pot pretinde la o compensație pentru anularea zborului, or, acest zbor nu a fost anulat, zborul a avut loc doar cu modificări de orar, reclamanții au rezoluționat contractul și au primit contravaloarea biletului, astfel, acțiunea este neîntemeiată.
50. Concomitent, atrage atenția că, reclamanții nu pot pretinde nici la compensație pentru întârzierea zborului, or, au declarat rezoluțiunea contractului, iar conform art.3 lit.a) din Hotărârea Guvernului nr.836/2012, Prevederile punctului 2 al prezentului Regulament se aplică sub rezerva ca pasagerii: a) să aibă o rezervare confirmată pentru zborul respectiv și, cu excepția cazului de anulare menționat în capitolul III al prezentului Regulament, să se prezinte personal pentru înregistrare în condițiile stipulate și la ora indicată în prealabil și în scris (inclusiv prin mijloace electronice) de către operatorul aerian, turoperator sau o agenție de turism sau în cazul în care ora nu este indicată, nu mai târziu de 45 de minute înaintea orei de plecare publicate;
51. La caz, pasagerii nu s-au prezentat la zbor, or, au declarat rezoluțiunea contractului, deci nu pot fi încasate compensații în acest sens.
52. În partea ce ține de repararea prejudiciului material în sumă de 17 989, 00 lei MD, pentru biletele pentru cursa Istanbul-București, evidențiază că, decizia de a rezoluționa contractul de transport cu „FLY ONE” SRL aparține reclamanților, „FLY ONE" SRL nu a anulat nicio cursă, doar a suferit modificări de orar. Respectiv, reclamanții în mod conștient au declarat rezoluțiunea contractului asumându-și costurile pentru a ajunge la destinație în București.
53. Conform art.1998 alin.(4) din Codul Civil, prejudiciul nu se repară dacă a fost cauzat la rugămintea sau cu consimțământul persoanei vătămate, cu condiția că persoana cunoștea sau trebuia să cunoască consecințele rugămînții sau ale consimțământului, și dacă fapta autorului nu contravine bunelor moravuri.
54. La caz, prejudiciul în sumă de 17 989, 00 lei MD este cauza cu consimțământul reclamanților, or, ei au declarat rezoluțiunea contractului de transport cu „FLY ONE” SRL și nemijlocit ei și-au asumat costul altor bilete. Acest prejudiciu în niciun mod nu poate fi pus pe seama companiei „FLY ONE” SRL.
55. Mai mult, din bonul prezentat de 20 000, 00 lei MD, nu poate fi dedus faptul că aceasta este plata anume pentru biletele de avion Istanbul - Chișinău din 22.09.2024, respectiv, nu este o probă pertinentă, care în sensul art. 121 din CPC, ar confirma alegațiile reclamanților la acest capitol. Pe cale de consecință, evidențiem ca neîntemeiat și acest capăt de cerere.
56. Cât privește repararea prejudiciului moral, notează că, instituția prejudiciului moral, este parte componentă a răspunderii delictuale, pentru existența căreia necesită a fi întrunite cerințe privind, fapta prejudiciabilă, vinovăția, prejudiciu, legătura cauzală dintre fapta ilicită și prejudiciu.

57. La caz, reieșind din faptul că, nu a avut loc o anulare de zbor, pasagerii au declarat rezoluțiunea contractului, constată că nici prejudiciul moral nu poate fi pus pe seama societății pârâte.
58. Concomitent, specifică că, potrivit art. 2037 alin. (1) din Codul Civil, mărimea despăgubirii pentru prejudiciu moral se determină de către instanța de judecată în funcție de caracterul și gravitatea prejudiciului moral cauzat persoanei vătămate, de gradul de vinovăție a autorului prejudiciului, dacă vinovăția este o condiție a răspunderii, și de măsura în care această despăgubire poate aduce satisfacție echitabilă persoanei vătămate.
59. Aliniatul (2) al art. 2037 din Codul Civil, remarcă, caracterul și gravitatea prejudiciului moral le apreciază instanța de judecată, luând în considerare circumstanțele în care a fost cauzat prejudiciul, restrângerea posibilităților de viață familială și socială, precum și statutul social al persoanei vătămate.
60. Așadar, reieșind din prevederile legale enunțate mai sus, identifică că mărimea și nemijlocit existența prejudiciului moral se determină în funcție de caracterul și gravitatea faptei. Mai mult, caracterul și gravitatea faptei le apreciază instanța, însă această apreciere are loc exclusiv în baza circumstanțelor ce au avut loc în speța concret examinat și nemijlocit probate de către reclamant.
61. Concomitent, mai specifică că, unul din criteriile orientative generale de apreciere a prejudiciului moral este criteriul echității, care exprimă că indemnizația trebuie să prezinte o justă și integrală despăgubire.
62. De asemenea, prejudiciul moral se referă la o lezare adusă drepturilor extrapatrimoniale, neeconomice ale persoanei, provenind din atingerea adusă acelor valori sau atribuite individului care îi definesc personalitatea
63. Astfel, argumentele reclamanților în partea ce ține de existența și întinderea prejudiciului moral nu pot fi reținute, așa cum nu au nici un suport probatoriu.
64. Or, reclamanții nu au putut demonstra prin probe pertinente și concludente legătura cauzală dintre prejudiciu sub forma declarativă invocată de către aceștia, cu pretinsa faptă ilicită și vinovăția „FLY ONE" SRL. Imperios, necesită a fi de menționat și faptul că, în conformitate cu art.118 alin.(1) din Codul de Procedură Civilă, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretențiilor și obiecțiilor sale dacă legea nu dispune altfel.
65. Totodată, potrivit art.121 din Codul de Procedură Civilă, instanța judecătorească reține spre examinare și cercetare numai probele pertinente care confirmă, combat ori pun la îndoială concluziile referitoare la existența sau inexistența de circumstanțe, importante pentru soluționarea justă a cazului.
66. Mai mult, potrivit art. 122 alin. (1) din Codul de Procedură Civilă, circumstanțele care, conform legii, trebuie confirmate prin anumite mijloace de probațiune nu pot fi dovedite cu nici un fel de alte mijloace probante.
67. Articolul 239 din Codul de Procedură Civilă, prevede că, hotărârea judecătorească trebuie să fie legală și întemeiată. Instanța își întemeiază hotărârea numai pe circumstanțele constatate nemijlocit de instanță și pe probele cercetate în ședință de judecată.
68. Așadar, administrând aceste prevederi legale și raportându-le la speța concret examinată ajunge la concluzia că reclamanții nu și-au exercitat dreptul de a proba cele declarate, iar, în lipsa de probe alegațiile acestora referitor la prejudiciul moral au caracter declarativ și nu pot fi luate în considerare de către instanța de fond.

69. Or, în caz contrar, hotărârea adoptată de către instanța de fond va fi pasibilă de casare, dat fiind că nu a fost respectate prevederile art. 118, 121, 122, 239 din Codul de Procedură Civilă.
70. Solicită, respingerea acțiunii reclamanților Sergiu LUPAȘCU și Natalia LUPAȘCU privind achitarea compensației pentru anularea zborului, repararea prejudiciului moral și material ca fiind una neîntemeiată;
71. La 21 iunie 2024, reclamanții Lupașcu Sergiu și Lupașcu Natalia, au depus cerere privind completare și anume prin anexarea unor probe la materialele dosarului. (f.d. 38-41).

Aprecierea instanței de judecată.

72. Examinând acțiunea civilă, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Lupașcu Sergiu și Lupașcu Natalia împotriva SRL ”Fly One”, intervenient accesoriu Autoritatea Aeronautică Civilă a RM și SRL ”Eughes” cu privire la încasarea sumei și cheltuielilor de judecată, instanța consideră necesar de a admite acțiunea, reieșind din următoarele considerente:
73. În conformitate cu prevederile art. 276/2 alin. (1) – (3) Cod de procedură civilă al RM, dacă valoarea cererii în cauzele de încasare a unei sume de bani nu depășește 10 salarii medii pe economie prognozate la data sesizării instanței, fără a se lua în considerare dobânzile, penalitățile, cheltuielile de judecată şi alte venituri accesorii, această cerere se examinează ca cerere cu valoare redusă. Procedura reglementată de prezentul capitol nu se aplică în materie fiscală, vamală sau în cazul răspunderii pentru prejudiciul cauzat de o autoritate publică ori de o persoană cu funcţie de răspundere și al răspunderii statului pentru prejudiciul cauzat prin acţiunile ilegale ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii sau ale instanţelor de judecată, precum şi în cazul litigiilor cu privire la drepturile nepatrimoniale. Dispoziţiile prezentului cod privind procedura contencioasă se aplică la examinarea cererilor cu valoare redusă în măsura în care dispoziţiile prezentului capitol nu prevăd altfel.
74. Potrivit dispozițiilor art. 276/3 alin. (1) – (4) Cod de procedură civilă al RM, Procedura cu privire la cererile cu valoare redusă este scrisă. Judecătorul poate dispune citarea participanților la proces dacă apreciază acest fapt ca fiind necesar sau dacă admite solicitarea uneia dintre părți de a examina cererea în ședință publică. Judecătorul poate să respingă o astfel de solicitare în cazul în care consideră că, ținând cont de împrejurările cauzei, nu sânt necesare dezbateri publice. Respingerea se dispune printr-o încheiere motivată care poate fi atacată odată cu fondul. În termen de 30 de zile de la comunicarea cererii de chemare în judecată şi a înscrisurilor anexate, inclusiv în cazul comunicării prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor, pârâtul prezintă instanţei judecătoreşti şi reclamantului o referinţă, precum şi copii de pe înscrisurile necesare. Pârâtul poate depune o cerere reconvențională în condițiile art. 172 și 173 doar dacă valoarea acțiunii reconvenționale nu depășește valoarea admisibilă și condițiile legale de exercitare a cererii inițiale cu valoare redusă. Dacă din materialele cauzei rezultă că cererea nu poate fi examinată în ordinea stabilită pentru cererile cu valoare redusă, judecătorul, prin încheiere motivată care poate fi atacată odată cu fondul, dispune examinarea cauzei în ordine generală. În acest caz, prevederile prezentului capitol sânt inaplicabile.
75. Potrivit dispozițiilor art. 276/4 alin. (1) – (3) Cod de procedură civilă al RM, Instanța soluționează cauza și adoptă dispozitivul hotărârii într-un termen de cel mult 6 luni de la data depunerii cererii. Dacă, după ce i s-au comunicat cererea de chemare în judecată și

înscrisurile anexate, pârâtul nu depune referință, soluționarea cererii se face în baza materialelor anexate la dosar. Hotărârea judecătorească adoptată se publică pe pagina web a instanței judecătorești și se comunică participanților la proces, inclusiv prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor.

76. Conform art. 117 alin. (1) Cod de Procedură Civilă al RM, probe în pricini civile sânt elementele de fapt, dobândite în modul prevăzut de lege, care servesc la constatarea circumstanțelor ce justifică pretențiile și obiecțiile părților, precum și altor circumstanțe pentru justa soluționare a pricinii.
77. Potrivit art. 118 alin. (1) Cod de Procedură Civilă al RM, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretențiilor și obiecțiilor sale.
78. Conform art. 121 Cod de Procedură Civilă al RM, instanța judecătorească reține spre examinare și cercetare numai probele pertinente care confirmă, combat ori pun la îndoială concluziile referitoare la existența sau inexistența de circumstanțe, importante pentru soluționarea justă a cazului.
79. Instanța judecătorească, conform art. 130 Cod de Procedură Civilă al RM, apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multiaspectuală, completă, nepărtinitoare şi nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul şi interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege.
80. Probaţiunea constă în activităţile procesuale şi procedurale prin care părţile şi alte persoane implicate în proces stabilesc, prin mijloacele prevăzute de lege, elemente de fapt necesare pentru constatarea faptelor şi împrejurărilor ce formează obiectul probaţiunii. De altfel, prin sarcina probaţiunii se înţelege obligaţia procesuală ce revine participanţilor de a dovedi împrejurările care formează obiectul probaţiunii. Cel care formulează o pretenţie trebuie să o şi dovedească, să aducă proba viciului, prejudiciului şi a legăturii cauzale dintre ele. Întrucât procesul civil este pornit de reclamant prin introducerea cererii de chemare în judecată, el are primul obligaţia să-şi dovedească pretenţiile.
81. În conformitate cu art. 239 Cod de Procedură Civilă al RM, hotărârea judecătorească trebuie să fie legală şi întemeiată.
82. Hotărârea întemeiată se bazează pe dovezile ce corespund cu cerințele despre pertinența lor, adică care confirmă, combat ori pun la îndoială concluziile referitoare la existența sau inexistența de circumstanțe, importante pentru soluționarea justă a cazului.
83. În conformitate cu art. 240 alin. (1), (3) Cod de Procedură Civilă al RM, la deliberarea hotărârii, instanța judecătorească apreciază probele, determină circumstanțele care au importanță pentru soluționarea pricinilor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părți, legea aplicabilă soluționării pricinii și admisibilitatea acțiunii. Instanța judecătorească adoptă hotărârea în limitele pretențiilor înaintate de reclamant.
84. Conform art.9 alin.(1) lit. a) Cod Civil al RM, drepturile şi obligaţiile civile apar în temeiul legii, precum şi în baza actelor persoanelor fizice şi juridice care, deşi nu sînt prevăzute de lege, dau naştere la drepturi şi obligaţii civile, pornind de la principiile legislaţiei civile.
85. Astfel, drepturile şi obligaţiile civile apar în temeiul legii, precum şi în baza actelor persoanelor fizice şi juridice care, deşi nu sunt prevăzute de lege, dau naştere la drepturi şi obligaţii civile, pornind de la principiile generale şi de la sensul legislaţiei civile. Pornind de la principiul de bază personale care sunt parte la aceste relaţii, sînt obligate de a-şi înfăptui drepturile şi exercita obligaţiile cu bună credinţă şi diligenţă în concordanţă cu stipulările contractuale.

86. Potrivit prevederilor art.10 alin.(1) și (2) Cod civil al RM, persoanele fizice şi juridice participante la raporturile juridice civile trebuie să își exercite drepturile şi să își execute obligaţiile cu bună-credinţă, în acord cu legea, cu contractul, cu ordinea publică şi cu bunele moravuri. Buna-credinţă se prezumă până la proba contrară. Neexercitarea de către persoanele fizice şi juridice a drepturilor civile ce le revin nu duce la stingerea acestora, cu excepţia cazurilor prevăzute de lege.
87. Conform prevederilor art.774 alin.(1-3) Cod civil al RM, în virtutea raportului obligaţional, creditorul este în drept să pretindă de la debitor executarea unei prestaţii, iar debitorul este ţinut să o execute. Prestaţia poate consta în a da, a face sau a nu face. Obligaţia poate fi pură şi simplă sau afectată de modalităţi. Prestaţia trebuie să fie posibilă şi determinată sau determinabilă, să nu contravină legii, ordinii publice şi bunelor moravuri.
88. Din cercetarea probelor pertinente şi utile existente la materialele cauzei, raportate la explicațiile părților, rezultă următoarea situație de fapt.
89. Cu referire la pretenția reclamantului privind încasarea sumei de 250 euro cu titlu de compensații aeriene pentru fiecare, instanța reține că din materialele cauzei rezultă, că la data de 19.09.2023, a fost stabilită cursa aeriană Istanbul (IST) – Chișinău cu nr. zborului 5F 325, ce urma a fi deservită de către compania de zbor Fly One.
90. La caz, Lupașcu Sergiu, identificat în baza pașaportului a achiziționat biletul de zbor cu nr. de rezervare M482NS pentru cursa nr. 5F326 Istanbul (IST) – Chișinău (KIV) și Lupașcu Natalia identificată în baza pașaportului biletul nu nr.de rezervare M482NS pentru cursa nr.5F325. (f.d. 15-16).
91. Din cererea de chemare în judecată rezultă, că la data de 22 septembrie 2023, pasagerii Lupașcu Sergiu și Lupașcu Natalia au fost informați că zborul aerian Istanbul (IST) – Chișinău (KIV) cu numărul 5F325 și 5F326 că au fost anulate pentru data de 22 septembrie orele 20:00.
92. Din informația expediată pe mail-ul reclamanților, unde au fost anunțați precum că cursa se anulează din nou, iar biletele procurate pentru cursa respectivă va avea loc o cursă nouă cu nr.5F 1328 doar peste două zile, pentru data de 24.09.2023 ora 02:00. (f.d.17-18) .
93. În vederea soluționării litigiului pe cale amiabilă la 28.02.2024, „Fly One" SRL a recepţionat cererea prealabilă depusă de către Lupașcu Sergiu, prin care s-a oferit un termen pentru compensarea bănească în urma anulării zborului. (f.d. 10-11)
94. După cum rezultă din înscrisurile anexate în termenul indicat în somație cât și după înaintarea acțiunii pârâtul nu a compensat prejudiciul cauzat în urma anulării zborului din 22 septembrie 22.09.2023.
95. Asupra cauzei, instanța de judecată a stabilit situația de fapt potrivit căreia, reclamanții Lupașcu Natalia, Lupașcu Sergiu, la 02.02.2023, au procurat de la operatorul aerian "FLY ONE" S.R.L, biletele de avion pentru cursa 5F325 și 5F326 Chișinău-Istanbul tur retur pentru data de 22.09.2023, ora decolării 08:20 și Istanbul Chișinău la data de 22.09.2023, ora 10:20. (f.d. 15-16)
96. S-a stabilit că, reclamanții Lupașcu Sergiu și Lupașcu Natalia au achitat costul biletelor în sumă totală de 20 5199 lei, fapt confirmat prin chitanța de plată anexată de partea reclamantă. (f.d. 7)
97. Potrivit răspunsului Autorității Aeronautice Civile, s-a confirmat că, cursa SF325 Chișinău-Istanbul, prevăzută pentru data de 22 septembrie 2023, ora decolării 20:00 din Chișinău, a fost anulată. (f.d. 41)

98. Potrivit aceluiași răspuns, s-a reținut că, pentru cursa 5F326, prevăzută pentru data de 22 septembrie 2023, ora decolării 10:20 din Chișinău și ora aterizării la Istanbul, la 22 septembrie 2023, la ora 08:00, a fost modificat itinerarul, *de facto* a fost modificat itinerarul. (f.d. 53)
99. Așa fiind, se constată cu certitudine că, zborul 5F326 Chișinău-Istanbul, prevăzut pentru data de 22 septembrie 2023, ora decolării la 10:40 din Chișinău și ora aterizării la 20:00, la Istanbul, a fost anulat.
100. Pe acest aspect, intervenientul accesoriu Autoritatea Aeronautică Civilă a RM a dat un răspuns privind parcursul (întîrzierilor) rutelor aeriene, însă nu au prezentat careva probe în acest sens.
101. De asemenea, în speță, s-a mai constatat că, reclamanții au fost nevoiți să cumpere bilete de revenire în Chișinău, și au apelat la Compania ”Eughes”SRL. Istanbul -București. Cu nr.266-TAROM din 22.09.2023 ora 23:15 pentru care au fost achitate 20.000 lei.(f.d. 22.).
102. Reieșind din pretențiile deduse judecății și temeiul de drept invocat, instanța de judecată concluzionează că raportul juridic material-litigios dintre reclamant și pârâta „Fly One” S.R.L. este prezumat în materia răspunderii civile contractuale.
103. Potrivit art. 1411 alin. (1) Cod civil al RM, prin contractul de transport, o parte (transportator) se obligă faţă de cealaltă parte (pasager sau expeditor) să o transporte împreună cu bagajele ei sau, respectiv, să transporte încărcătura la locul de destinaţie, iar cealaltă parte se obligă să plătească remuneraţia convenită.
104. Conform art.1417 alin. (1) Cod civil al RM, contractul de transport de persoane se confirmă (se documentează) printr-un bilet (titlu de călătorie) sau alt document care dă dreptul la transport. Biletul poate fi emis în format electronic.
105. Potrivit art. 1415 alin.(1) Cod civil al RM, transportatorul este obligat să transporte pasagerul și bagajele sau bunul în termenele stabilite de contract.
106. Astfel la caz este evident că prin întocmirea și eliberarea biletelor de avion între „Fly One” S.R.L. și reclamant s-au stabilit raporturi juridice apreciate în calitate de contract de transport de persoane, potrivit căruia fiecare dintre părți și-a asumat obligații reciproce, astfel încât obligația fiecăreia din ele să fie corelativă obligației celeilalte, și anume reclamatul achitând costul biletului și-a executat obligația de plată a remunerației convenite pentru transportarea sa.
107. Potrivit pct.1 lit.b) al Regulamentului privind compensarea și asistența pasagerilor în eventualitatea refuzului la îmbarcare și anulării sau întârzierii prelungite a zborurilor aprobat prin Hotărîrea Guvernului nr. 836 din 08.11.2012 (în continuare-Regulament), prezentul Regulament stabileşte condiţiile în care pasagerii transportului aerian îşi pot exercita drepturile minime atunci cînd: zborul este anulat. Iar, potrivit pct. 2 lit. (b) al Regulamentului, prezentul Regulament se aplică: pasagerilor care pleacă de pe un aeroport situat într-o țară terță către un aeroport situat pe teritoriul Republicii Moldova, exceptând cazurile în care aceștia au primit indemnizații sau compensații și au beneficiat de asistență în țara terță respectivă, în cazul în care operatorul aerian al zborului respectiv este un operator aerian din Republica Moldova.
108. Corespunzător, în pct. 8 al Regulamentului privind compensarea și asistența pasagerilor în eventualitatea refuzului la îmbarcare şi anulării sau întârzierii prelungite a zborurilor aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 836 din 08.11.2012, noţiunile utilizate au următoarele semnificaţii: - bilet – document valabil care dă dreptul la transport, sau echivalentul acestuia sub o altă formă, inclusiv sub formă electronică, emis sau autorizat de

către operatorul aerian sau de agentul autorizat al acestuia; - rezervare – pasagerul posedă un bilet sau un alt document doveditor, care indică faptul că rezervarea a fost acceptată şi înregistrată de operatorul aerian sau de turoperator sau de o agenţie de turism; - destinaţie finală – destinaţia de pe biletul prezentat la ghişeul de înregistrare a pasagerilor sau, în cazul zborurilor cu legătură directă, destinaţia ultimului zbor; nu se iau în considerare zborurile de legătură alternative disponibile, în cazul în care se respectă ora de sosire prevăzută iniţial.

109. Conform pct. 12, lit. c) din același Regulament, în cazul anulării unui zbor, pasagerilor în cauză trebuie: să primească o compensaţie din partea operatorului aerian, în conformitate cu capitolul V din prezentul Regulament, cu excepţia în care intervine oricare din următoarele: în cazul în care sînt informaţi despre această anulare cu cel puţin două săptămîni înainte de ora de plecare prevăzută; în cazul în care sînt informaţi despre această anulare într-un termen cuprins între două săptămîni şi şapte zile înainte de ora de plecare prevăzută şi li se oferă o redirecţionare care să le permită să plece cu cel mult două ore înainte de ora de plecare prevăzută şi să ajungă la destinaţia finală în mai puţin de patru ore după ora de sosire prevăzută; în cazul în care sînt informaţi despre această anulare cu mai puţin de şapte zile înainte de ora de plecare prevăzută şi li se oferă o redirecţionare care să le permită să plece cel tîrziu cu o oră înainte de ora de plecare prevăzută şi să ajungă la destinaţia finală în mai puţin de două ore după ora de sosire prevăzută.
110. Potrivit pct. 18 al Regulamentului indicat supra, cînd se face trimitere la prezentul capitol, pasagerii primesc o compensaţie în valoare de: a) 250 euro pentru toate zborurile de 1500 kilometri sau mai puţin; b) 400 euro pentru toate zborurile cuprinse între 1500 şi 3500 kilometri; c) 600 euro pentru toate zborurile care nu intră sub incidenţa literelor a) sau b). Pentru stabilirea distanţei se ia în considerare ultima destinaţie unde pasagerul urmează să sosească după ora prevăzută datorită refuzului la îmbarcare sau anulării zborului. Plata compensaţiei se va efectua în lei moldoveneşti la cursul Băncii Naţionale a Moldovei la data achitării acesteia.
111. Conform art. 858 alin. (1) și (2) Cod civil al M, temeiul executării rezidă în existenţa unei obligaţii. Obligaţia trebuie executată în modul corespunzător, cu bună-credinţă, la locul şi în momentul stabilit. Instanța reține că obligația de transportare asumată de compania aeriană nu a fost îndeplinită în mod corespunzător, avînd în vedere că zborul a fost anulat.
112. În această ordine de idei, instanța de judecată constată cu certitudine că anume din culpa pîrîtului orarul zborurilor a fost anulat de două ori, ultima fiind pentru două zile. Astfel anume pîrîtul a creat reclamanților situația proprice ce a impus ca ultimii să-și procure alte bilete de avion, or compania aeriană pîrîtă a fost în imposibilitate să-și onoreze obligațiile contractuale asumate în volum deplin și în termenul stabilit. Respectiv nu poate fi pusă pe seama reclamanților, inacțiunea părții pîrîte de a presta un serviciu de transport aerian calitativ și pentru care reclamanți au achitat prețul deplin.
113. Instanța de judecată apreciază critic argumentele pîrîtului precum că reclamanții singuri și-au ales alt zbor și au reziliat contractul, or anume din cauza pîrîtului, Sergiu Lupașcu și Natalia Lupașcu au fost puși în situația de a-și schimba zborul pentru a se reîntoarce în țară.
114. Ține de diligența prestatorului de serviciu - „Fly One” S.R.L. să asigure transportul pasagerilor în termenul și condițiile asumate, iar în caz de imposibilitate acesta urmează să repare daunele cauzate pasagerilor în conformitate cu cadrul legal indicat mai sus.

115. Respectiv, pornind de la stabilirea faptului neexecutării de către SRL Fly One a obligațiilor contractuale asumate, instanța de judecată conchide de a încasa din contul SRL „Fly One„ în beneficiul lui Lupașcu Sergiu și Natalia Lupașcu (IDNP*****) suma de 250 (euro), echivalentul în lei MD conform cursului BNM la data executării hotărîrii, cu titlu de compensație pentru anularea zborului nr.5F 32 din 22.09.2023, ora 10:20 și 250 (euro) echivalentul în lei MD conform cursului BNM la data executării hotărîrii, cu titlu de compensație pentru anularea zborului nr.5F 328 din 22.09.2023, ora 20:00. Mai mult ca atît, se impune necesitatea încasării din contul SRL Fly One în beneficiul reclamanților și a sumei de 5000 lei cu titlu de prejudiciu moral pentru suferințele cauzate de anularea repetată a zborurilor și crearea de dificultăți la revenirea în Republica Moldova.
116. *Cu privire la solicitarea reprezentantul reclamantului privind încasarea cheltuielilor de judecată instanța reține următoarele:*
117. În conformitate cu art. 82 Cod de procedură civilă al RM, cheltuielile de judecată se compun din taxa de stat, taxa de timbru și cheltuielile legate de judecarea cauzei.
118. În conformitate cu art. 83 Cod de procedură civilă al RM, Taxa de stat este o sumă de bani care se percepe, în temeiul legii, de către instanţa judecătorească în beneficiul statului de la persoanele în ale căror interese se exercită actele procedurale de judecare a cauzei civile sau cărora li se eliberează copii de pe documente din dosar.
119. Conform prevederilor art. 84 alin. (1) Cod de procedură civilă al RM, taxa de timbru este o sumă de bani care se percepe, o singură dată, pentru intentarea unui proces judiciar civil sau de contencios administrativ atât în primă instanță, cât și în căile de atac, în temeiul legii.
120. În conformitate cu art. 94 alin. (1) Cod de procedură civilă al RM, instanța judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească, la cerere, părții care a avut câștig de cauză cheltuielile de judecată. Dacă acțiunea reclamantului a fost admisă parțial, acestuia i se compensează cheltuielile de judecată proporțional părții admise din pretenții, iar pârâtului - proporțional părții respinse din pretențiile reclamantului.
121. Prin Hotărârea Curții Constituționale nr.20 din 26 septembrie 2024 privind controlul de constituționalitate și excepția de neconstituționalitate a articolelor 2 alin. (2) din Legea taxei de stat nr. 213 din 31 iulie 2023 și 84 alin. (4) din Codul de procedură civilă (sesizările nr. 269a/2023, nr. 7g/2024, nr. 64g/2024, nr. 75g/2024 și nr. 153g/2024) (taxa de timbru), Curtea implicit a recunoscut dreptul reclamantul de a pretinde de la pârât și restituirea taxei de timbru.
122. Având în vedere, că reclamanții Lupașcu Sergiu și Lupașcu Natalia la depunerea cererii de chemare în judecată a achitat suma de 2000 lei cu titlu de taxă de stat, conform notei de plată nr. B702022462 din data de 19 octombri1 2023 (f.d.1A), precum și taxa de timbru în mărime de 200 lei, fapt confirmat prin nota de plată nr. 27667184, instanța ajunge la concluzia de a încasa de la ,,Fly One" S.R.L. în beneficiul lui Sergiu Lupașcu și Nataliei Lupașcu taxa de stat și taxa de timbru achitată de reclamant la depunerea cererii de chemare în judecată.
123. În concluzie, conform celor expuse supra, instanța reiterează soluția la caz de admitere a cererii de chemare în judecată depuse de Sergiu Lupașcu și Natalia Lupașcu către SRL Fly One, intervenient accesoriu Autoritatea Aeronautică Civilă și SRL Eughes cu privire la încasarea compensației și a cheltuielilor de judecată.
124. Totodată instanța reține următoarele că în corespundere cu prevederile art.6 alin.(1) din CEDO, orice persoană are dreptul la judecarea în mod echitabil, în mod public şi într-un

termen rezonabil a cauzei sale, de către o instanţă independentă şi imparţială, instituită de lege, care va hotărî, fie asupra încălcării drepturilor sale cu caracter civil, fie asupra temeiniciei oricărei acuzaţii în materie penală îndreptate împotriva sa.

125. Drept rezultat al aprecierii probelor, instanţa judecătorească este obligată să reflecte în hotărâre motivele concluziilor sale privind admiterea unor probe şi respingerea altor probe, precum şi argumentarea preferinţei unor probe faţă de altele.

126. În conformitate cu prevederile art. 82, 94, 96, 238 – 241, 2762 -2764 Cod de procedură civilă al RM, instanța de judecată,-

h o t ă r ă ş t e:

Se admite cererea de chemare în judecată depusă de Sergiu Lupașcu și Natalia Lupașcu către SRL Fly One, intervenient accesoriu Autoritatea Aeronautică Civilă și SRL Eughes privind încasarea sumei și cheltuielilor de judecată.

Se încasează din contul SRL „Fly One„ (IDNO*****) în beneficiul lui Lupașcu Sergiu (IDNP *****) și Natalia Lupașcu (IDNP*****) suma de 250 (euro), echivalentul în lei MD conform cursului BNM la data executării hotărîrii, cu titlu de compensație pentru anularea zborului nr.5F 32 din 22.09.2023, ora 10:20 și 250 (euro) echivalentul în lei MD conform cursului BNM la data executării hotărîrii, cu titlu de compensație pentru anularea zborului nr.5F 328 din 22.09.2023, ora 20:00.

Se încasează din contul SRL „Fly One„ (IDNO*****) în beneficiul lui Lupașcu Sergiu (IDNP *****) și Natalia Lupașcu (IDNP*****) suma de 5000 (cinci mii lei) cu titlu de prejudiciu moral.

Se încasează din contul SRL „Fly One„(IDNO*****) în beneficiul statului, taxa de stat care a fost scutiți reclamanții la depunerea cererii, în mărime de 434,48 (patru sute treizeci și patru, 48) lei.

Hotărârea poate fi atacată cu apel la Curtea de Apel Chișinău în termen de 30 zile de la data pronunțării dispozitivului, prin intermediul Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.

Judecător Vitalii Ciumac

0.